СПРАВКА
ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И СТАНОВИЩА ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ
в периода 03.04.2026 - 18.04.2026 г.
по консултационен документ и Списък с кодове на професиите съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД) за целите на проекта на Наредба за реда за водене на регистъра по чл. 14, ал.4а от Закона за закрила и развитие на културата

№	Дата и начин на постъпване на становището (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	Име на лице/наименование ЮЛ	Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
1.	07.04.2026 20:02 чрез Портала за обществени консултации	Златка Керемедчиева	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица	В класификатора с професиите липсва моята професия - Кастинг режисьор. Длъжност: Кастинг режисьор Подчинен на: Режисьор / Продуцент / Директор „Продукция“ Ръководи: Асистенти по кастинг, координатори, актьори, статисти, модели, танцьори, музиканти и др. артист изпълнители. 1. Основна цел на длъжността Организира и провежда процеса по подбор на актьори, модели и други участници за филмови, телевизионни, театрални и рекламни продукции, с цел осигуряване на най-подходящите изпълнители за конкретните роли според художествените и	Не се приема	Направеното предложение по същество засяга обхвата и съдържанието на НКПД, чието изменение и допълване се осъществява по

				продукционни изисквания. Наема ги и ги координира спрямо графика на филма. 2. Основни задължения и отговорности Анализира сценария и обсъжда с режисьора и продуцента концепцията за персонажите и изискванията към тях. Изготвя профили на персонажите и определя критерии за подбор на актьори. Организира и провежда кастинги – предварителни и окончателни проби. Координира графици, комуникация с агенции, актьори, статисти, модели, музиканти, танцьори и др. Осигурява документи и разрешителни за участие (договори, декларации, права на изображение и др.). Подбира, обработва и представя видеоматериали от кастингите на творческия екип. Съдейства при договарянето на условията с избраните участници. Следи за равнопоставеност, професионална етика и спазване на трудово-правните норми по време на кастинг процеса. Поддържа актуална база данни с актьори, статисти и нови лица.		отделен ред и процедура. С оглед на това, посоченото предложение не попада в предмета на регулиране на настоящия проект и не може да бъде разгледано в рамките на настоящото производство. Същото следва да бъде насочено към компетентния орган по поддържане и актуализиране на НКПД в съответствие с установения за това ред.

				Работи в тясно сътрудничество с режисьор, продуцент, гримьори, костюмографи и други звена. 3. Отговорности За качеството и точността на подбора на актьори. За съхранението и конфиденциалността на личните данни на участниците. За спазването на срокове и бюджет, свързани с кастинга. За добрия имидж на продукцията и компанията при работа с външни лица. 4. Изисквания за заемане на длъжността Образование: Висше образование – специалност „Филмова и телевизионна режисура“, „Актьорско майсторство“, „Сценичен мениджмънт“ или сходна хуманитарна/изкуствоведска област. Професионален опит: Минимум 2–3 години опит в областта на кастинга, продукцията или режисурата. Необходими умения и компетенции: Отлично познаване на актьорската професия и различните типажи. Добри организационни и комуникативни умения.		

				Способност за работа под напрежение и в динамична среда. Компютърна грамотност (видеообработка, база данни, комуникационни платформи). Креативност, наблюдателност и психологически усет. Познания по чужди езици (предимство). 5. Условия на труд Работи се в офисна среда, студиа или снимачни площадки на филмови студия. Работно време – ненормирано - гъвкаво, често свързано с интензивни периоди преди снимки. Много често се налага нощен труд. Необходимо е често пътуване при провеждане на регионални или международни кастинги, както и за самия снимачен период.		
2.	17.04.2026 10:46 чрез Портала за обществени консултации	Българска музикална асоциация	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица	Българска музикална асоциация представя настоящото становище във връзка с публикувания за обществено обсъждане проект на Списък с кодове на професиите съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД). Оценяваме усилията за систематизиране на професиите в културния сектор и създаването на		

				база за функционирането на регистъра по чл. 14, ал. 4а от Закона за закрила и развитие на културата. Считаме обаче, че предложеният списък в настоящия си вид отразява предимно традиционния институционален модел на културна заетост и не обхваща в достатъчна степен съвременните професионални роли, особено в рамките на музикалната индустрия. Независимо от предвиденото разширяване на законовата рамка чрез включване на КИД като алтернативен механизъм за идентификация, НКПД ще продължи да бъде основен инструмент за значителна част от заетите лица по трудово правоотношение в културните организации. Поради това неговата актуалност и адекватност остават от ключово значение. В предложения списък са добре представени класическите изпълнителски и институционални роли, включително музиканти, певци, диригенти, композитори, както и редица административни и технически длъжности. Налице са и отделни позиции, които могат да	Не се приема	Настоящото обществено обсъждане не е за НКПД, а кои кодове и професии от НКПД да се включат в Регистъра по чл. 14, ал. 4а от Закона за закрила и развитие на културата

				бъдат разглеждани като частично съответстващи на съвременни дейности, като общите управленски длъжности в културните дейности, експерт концертна дейност, импресарио, музикален продуцент и широк набор от технически специалисти в областта на аудио-визуалната техника. Въпреки това, значителна част от съвременните професии в музикалната индустрия не намират адекватно отражение. Това се отнася на първо място за дейностите по музикален и артистичен мениджмънт, включително музикален мениджър, артист мениджър, тур мениджър и booking агент. Съществуващите управленски и административни длъжности са твърде общи и не отразяват спецификата на тези роли, свързани с развитие на артистите, управление на кариера и пазарно посредничество. Подобен дефицит е налице и при дейностите, свързани с дигиталното разпространение на музика. Въпреки наличието на специалисти по маркетинг, реклама и връзки с обществеността, липсват позиции, които да отразяват управлението на	Не се приема	Не се направени конкретни предложения по кодове и професии от НКПД, които да се включат в списъка за целите на Регистъра по чл. 14, ал. 4а от Закона за закрила и развитие на културата.

				музикално съдържание в дигитални платформи, работата с метаданни и разпространението в стрийминг среда. Съществена празнина съществува и в областта на авторските и сродните права, където липсват ясно дефинирани длъжности, въпреки значението на тази дейност за функционирането на сектора. В областта на техническата реализация, макар да е налице добра база от длъжности, свързани със звук и аудио-визуални технологии, не са достатъчно ясно разграничени съвременни специализации, особено в контекста на живите музикални събития. Считаме, че не следва да се прави опит липсващите съвременни професии да бъдат механично приравнявани към съществуващи длъжности, тъй като това би довело до изкривяване на реалната структура на сектора. Вместо това е необходимо списъкът да бъде допълнен с нови, ясно дефинирани наименования, които да отразяват реално съществуващи професионални практики. В този смисъл предлагаме да бъдат разгледани възможности за		

				включване на допълнителни длъжности в следните направления: музикален и артистичен мениджмънт, посредничество и организация на концертна дейност, дигитално разпространение на музика, управление на авторски и сродни права, както и специализирани технически дейности в областта на живите събития и звукозаписа. Липсата на тези позиции създава риск от системно подценяване на заетостта в сектора и от изкривяване на данните, които ще се използват при формирането на културни политики. В заключение, Българска музикална асоциация подкрепя процеса по актуализиране на списъка с кодове по НКПД, но счита, че е необходимо той да бъде допълнен така, че да отразява не само традиционните, но и съвременните професионални роли в културните и творческите индустрии. В противен случай съществува риск значителна част от реално действащите професионалисти да останат непредставени в рамките на регистъра.		
	17.04.2026 12:48	Асоциация на сценографите в България	☒ Лицето действа от свое име	АСБ се включва в общественото обсъждане с намерението да допринесе чрез експертно становище		

	чрез Портала за обществени консултации		☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица	за процеса по създаване, водене и поддържане на публичен електронен регистър на професионалните артисти и специалисти в областта на културата и свързаният с него Списък съгласно НКПД. Становището ни се припокрива смислово и подкрепя изразеното становище от Българска музикална асоциация. Професиите в областта на културата и изкуствата се развиват изключително динамично, не само че съществуват новосъздадени специфични професии, които не се покриват от предложения списък, но е сигурно, че в бъдеще ще се оформят и създават нови професионални направления. Редно е и АСБ препоръчва да се изготви улеснена продължаваща административна процедура, по която лица, упражняващи професии, неотразени в списъка да могат да предлагат регистрирането и включването им. По този начин би се гарантирало, че както обсъжданият Списък, така и Регистърът ще имат развитие, адекватно на динамично променящата се културна среда, която се опитват да обхванат. Предлагаме включване на следните творчески професии, които са активно		

				упражнявани от лица с образование в сферата на изкуствата и културата: Към код 2651 Скулптори, художници и сродни на тях и и/ли 343 Приложни специалисти в областта на изкуствата, културата и кулинарството Дизайнер - общо направление, което може да включва различни видове дейност (пр. дизайн на детска среда, дизайн на порцелан и стъкло и много други) Моден дизайнер Костюмограф Реквизит майстор/изработчик; Художник реквизит (от англ. Prop maker) Оператор на 3д принтери и CNC рутер машини При вписаните технически професии, ако са обект на включване в този списък би следвало да се добавят следните професии, упражнявани в театъра: Технически директор Завеждащ постановъчна част Театър майстор (ръководител сценични работници) Машинист горна и долна механизация	Не се приема	Предложението за включване на професията „Дизайнер“ и „Моден дизайнер“ по същество засяга обхвата и съдържанието на НКПД, чието изменение и допълване се осъществява по отделен ред и процедура, различни от тези по приемане на настоящия проект. Предложението за включване на професията „Костюмограф“: В списъка с кодовете по НКПД фигурира „2651 8014 Художник

						сценични костюми“. Костюмографът е художник, който проектира, създава и подбира костюмите за актьори в театъра, киното, телевизията или други визуални изкуства. Предложението за включване на професиите „Реквизит майстор/изработчик“, и „Художник реквизит“ по същество засяга обхвата и съдържанието на НКПД, чието изменение и допълване се осъществява по отделен ред и процедура, различни от тези по приемане на

						настоящия проект.
4.	18.04.2026 21:27 чрез Портала за обществени консултации	Д-р Нели Стоева, преподавател в катедра История и теория на културата, Философски факултет на Софийски университет „Св.Кл.Охридски	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица	Имам предложение за включване на професия „Културолог“ в НКПД, със следните аргументи: Образование по Културология се предлага от 1991г. от Софийски университет. През 2021г. специалността навърши 30 години. Специалността е сред най-високо оценените от Националната агенция за оценяване и акредитация в професионално направление 3.1 Социология, антропология и науки за културата. В допълнение в НКПД вече съществуват професии антрополог, социолог и етнолог, които принадлежат към същото направление. Специалност Културология в Софийски университет приема първия си випуск през академичната 1991/1992 г. Тя има една бакалавърска и пет магистърски програми, в рамките на които подготвя експерти в областта на управлението, администрацията и мениджмънта на културата, културните политики, пазара на културни продукти, културния маркетинг и реклама, организацията на културни събития, културните експертизи и анализи,	Не се приема	Направеното предложение по същество засяга обхвата и съдържанието на НКПД, чието изменение и допълване се осъществява по отделен ред и процедура, различни от тези по приемане на настоящия проект.

				както и в областта на изследванията на културните процеси. В бакалавърската програма по културология студентите получават широкопрофилно образование в областта на културата, нейната комплексност, комуникативен потенциал, различни традиции и ценности. Магистърските програми задълбочават това познание чрез специализации в сферата на изкуствата, културната антропология, културния туризъм и социализацията на културното наследство, медийните изследвания, историята на жените и пола. Специалност Културология предлага обучение и в докторска степен в широк спектър от тематични области. Всичко това дава основание за включването на професия „културолог“ в НКПД.		С оглед на това, посоченото предложение не попада в предмета на регулиране на проекта на наредба и не може да бъде разгледано в рамките на настоящото производство. Същото следва да бъде насочено към компетентния орган по поддържане и актуализиране на НКПД в съответствие с установения за това ред.
5.	Чрез електронна и официална поща вх. № 62-00-152/20.04.2026 г. на МК	Съюз на преводачите в България	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица	Наредбата се издава в изпълнение на чл. 14, ал. 4а от Закона за закрила и развитие на културата. Заявените цели са идентифициране на практикуващите в сферата на изкуствата и културата лица. Списъкът трябва да включва		

				професионалните артисти и специалисти в областта на културата. „Култура” съгласно легалната дефиниция на § 1, т. 1 от Закона за закрила и развитие на културата е Дейността по създаването, проучването, разпространението и опазването на културните ценности, както и резултатите от тази Дейност. Художественият превод е изрично посочен като такава дейност в § 1, т. 2 от Закона за закрила и развитие на културата. 1. Предлагаме да отпадне вписването в Регистъра на основание за осигуряване. Такова изискване не следва от Закона за закрила и развитие на културата. Освен това данъчната и осигурителната информация са тайна и не могат да бъдат част от публичен регистър. Алтернативно считаме, че основанията за осигуряване, посочени в чл. 5, ал. 2 от Проекта за Наредба са силно ограничени. По този начин на част от преводачите ще им бъде невъзможно да се впишат в Регистъра и така този Регистър няма да изпълни заявените в мотивите към документа цели. Посочените основания са прекалено тесни, тъй като не обхващат преводачите на свободна	1.Не се приема	1 Предложението не се отнася до настоящия консултационен документ и списък, а до наредба по чл. 14, ал.4а от ЗЗРК

				практика, които получават доходи само от авторски права и поради това се осигуряват само по Закона за здравното осигуряване. Художественият превод е обект на авторско право. Доходите от авторски права не пораждат задължение за Обществено осигуряване, поради което, както и поради изключително ниските си доходи, част от преводачите, извършващи художествен превод, не се осигуряват по Кодекса за социално осигуряване. Посочените в проекта основания също така не обхващат преводачите, чиято основна професия е друга (университетски преподаватели, изследователи, учители, издатели), но които извършват художествен превод. Посочените в проекта основания не обхващат и пенсионерите, които извършват художествен превод и се осигуряват само по Закона за здравното осигуряване. По тази причина би било подходящо да се разширят основанията за осигуряване по чл. 5, ал. 2 от Проекта за Наредба, като се включат осигуряващите се по чл. 40, ал. 5 от Закона за здравното осигуряване, поради което предлагаме към чл. 5, ал.		

				2 да се създаде т. 8 със следното съдържание: „8. Осигурено лице съгласно чл. 40, ал. 5 от Закона за здравното осигуряване.“ 2. Съгласно НКПД с код 2643 са включени „Преводачи и други езиковеди” Настоящото обществено обсъждане не е за НКПД, а кои кодове и професии от НКПД да се включат в Регистъра по чл. 14, ал. 4а от Закона за закрила и развитие на културата. Въпреки това е добре да се има предвид, че код 2643 6006 „Преводач” надхвърля пределите на художествения превод. Поради това предлагаме кодът да се прецизира съобразно вида преводи, защитени с авторско право, по следния начин: „Преводач на художествена литература, хуманитаристика и научна литература". Кодът 2643 6007 — „Преводач-редактор” създава неяснота и би било по-прецизно да е формулиран — „Редактор, преводи” (подобно на 2641 6008 „Редактор, книги").	2. Не се приема	2.Настоящото обществено обсъждане не е за НКПД, а кои кодове и професии от НКПД да се включат в Регистъра по чл. 14, ал. 4а от Закона за закрила и развитие на културата